

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 5208/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Helsingin yliopisto, 0313471-7
Osoite: PL 3, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Hakemus

13.06.2025, sähköpostitse

Suomen Sieniseura ry. järjestää yhteistyössä Jyväskylän yliopiston ja Luonnontieteellisen keskusmuseon (Helsingin yliopisto) kanssa vuorossaan 26. Pohjoismaisen sienitieteen kongressin. Hakija (XX) hakee Metsähallitukselta lupaa kongressin aikaiseen sieninäytteiden keräämiseen valtion luonnonsuojelualueilla sekä Luontopalvelujen hallinnassa olevilla, suojeluun varatuilla alueilla. Lupaa haetaan myös Evon Syrjänalusenhajulle, joka sijaitsee Metsähallituksen Metsätalous Oy:n hallinnoimalla alueella.

Kongressi perustuu maastoretkiin n. 50 km säteellä Lammin biologiselta asemalta. Maastossa kirjataan sienihavainnot ja kerätään sieninäytteitä lajinmäärittystä sekä kongressin sieninäyttelyä varten. Maastokohteilla kuljetaan jalkaisin 2-10 hengen ryhmissä. Näytteiksi kerätään itiöemiä maasta ja lahoppuista. Lahoppuista itiöemät irrotetaan puukon avulla vuolen hieman puuainesta näytteen mukaan. Kongressin aikana tehty sienilajihavainnot tallennetaan Laji.fi -tietokantaan. Merkittävät sieninäytteet talletetaan Luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmiin. Osa näytteistä myös sekvensoidaan Luomuksessa lajinmäärittämistä varten.

Kongressiin ilmoittautuminen on alkanut kesän 2025 aikana ja alustavan kyselyn perusteella kongressiin on tulossa n. 90 osallistujaa. Lopullinen osallistujalista toimitetaan, kun ilmoittautuminen on päättynyt elokuun 2025 lopussa. Luvan kirjoittamishetkellä kongressiin oli ilmoittautunut 89 osallistujaa.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan liikkumiseen ja sieninäytteenottoon valtion luonnonsuojelualueilla sekä Luontopalvelujen hallinnassa olevilla, suojeluun varatuilla alueilla, jotka on lueteltu tämän luvan liitteessä 2.

Lupa kattaa sieninäytteenoton ohella liikkumisen Sinivuoren ja Vesijaon luonnonpuistojen liikkumisrajoitusalueilla rajoitusten ollessa voimassa tässä luvassa määriteltyjen ehtojen puitteissa.

Lupa koskee Metsähallituksen hallinnassa olevia luonnonsuojelualueita sekä suojeluun varattuja alueita. Suojeluun varatuille alueille lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena. Lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena myös Metsähallituksen hallinnassa oleville, yksityisille luonnonsuojelualueille (YSA) sekä niille valtion luonnonsuojelualueille, joilla Metsähallitus ei ole alueen perustamislain tai -asetuksen nojalla toimivaltainen viranomainen (liite 2). Näiden alueiden osalta luvan saaja vastaa tarvittavien viranomaislupien hankkimisesta toimivaltaiselta viranomaiselta ennen sieninäytteenottoa. Lupa koskee myös Evon alueen Syrjänalusenhajua, joka sijaitsee Metsähallituksen Metsätalous Oy:n hallinnoimalla alueella.

Lupa koskee hakijan ohella kongressiin osallistuvia henkilöitä. Luvan saaja vastaa siitä, että em. henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja sekä luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksiä.

Alkaa: 06.09.2025

Päätyy: 13.09.2025

Lupa-alue on esitetty liitteessä 1.

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023, 1 §) mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Luvan mukainen toiminta palvelee tutkimus- ja luonnonsuojelutarkoitusta edistämällä tiedon kertymistä sienilajien esiintymisestä ja runsaudesta sekä parantaa DNA-viivakoodikirjastoja etenkin huonosti tunnettujen lajien osalta. Sieniaineisto tullaan julkaisemaan myös vapaaseen käyttöön Laji.fi -tietokantaan ja sitä voidaan hyödyntää mm. lajien uhanalaisuuden arvioinnissa.

Lupaan kuuluvat luonnonsuojelualueet on esitetty liitteessä 2. Lupaan kuuluvien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräykset perustuvat joko alueen perustamisasetukseen (VnA 1437/1991, VnA 503/1992, VnA 1115/1993, VnA 449/1992) tai luonnonsuojelulain (9/2023) 49–51 §:iin. Lupaan kuuluvilla luonnonsuojelualueilla on em. lakien tai asetusten perusteella mahdollista Metsähallituksen luvalla ja alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ottaa näytteitä alueen kasvillisuudesta tai eliölajistosta tutkimusta ja opetusta varten. Lisäksi Metsähallitus voi myöntää tutkimustarkoitusta varten luvan luonnonpuistoissa liikkumiseen LSL 56 § perustuen.

Sieninäytteitä kerätään kongressin aikana vain tarpeellinen määrä, eikä näytteenotto vaaranna yksittäisten lajien tai luontotyyppien esiintymistä alueilla. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta vaaranna luvan kohteena olevien suojelu- ja suojeluun varattujen alueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Useat lupaan sisällytetyt luonnonsuojelu- tai suojeluun varatut alueet kuuluvat Natura 2000 -suojeluohjelman mukaisiin alueisiin (liite 2). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa koskee ainoastaan Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.

Sieninäytteitä tulee kerätä vain tarpeellinen määrä ja näytteenotossa tulee varmistua siitä, ettei se vaaranna yksittäisten sienilajien esiintymistä alueella.

Sinivuoren ja Vesijaon luonnonpuistoissa liikkuminen ja näytteenotto tulee rajata välttämättömään. Em. luonnonpuistoissa saa liikkua korkeintaan kolmena päivänä 10 henkilöä / päivä.

Luvan haltijan tulee toimittaa Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metso.fi) lopullinen kongressin osallistujalista, kun ilmoittautuminen elokuussa 2025 on päättynyt. Kirjaamoon lähetettävän viestin aihekentässä mainitaan tämän luvan asianumero (MH 5208/2025).

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvanhaltijan tulee lähettää yhteenveto keskeisistä sienihavainnoista Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) 31.12.2025 mennessä. Yhteenvedossa tulee esittää lisäksi listaus, ketkä milläkin alueella ovat tietoja ja näytteitä keränneet. Kirjaamoon lähetettävän viestin aihekentässä mainitaan tämän luvan asianumero (MH 5208/2025).

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Valtion luonnonsuojelualueiden perustamislait ja -asetukset
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 51 ja 56 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21 ja 24 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Valtion ls-alueet, suojeluun varatut alueet, yksityiset suojelualueet sekä Natura-alueet
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Hämeen ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus
Valkeakosken kaupunki
Hattulan kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Padasjoen kunta
Oriveden kaupunki
Pälkäneen kunta
Suomen luonnonsuojeluliitto, Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri ry
Suomen luonnonsuojeluliitto, Pirkanmaan piiri ry

Liite 2.

Valtion luonnonsuojelualueet, joilta sieninäytteitä kerätään. Taulukossa esitetään lisäksi alueen perustamissääädös sekä pykälä, jonka perusteella lupa pääasiassa myönnetään.

Luonnonsuojelualue	Aluetunnus	Rauhoituspäättös	Peruste
Aulangon luonnonsuojelualue	ESA040031	VnA 1437/1991	Perustamisasetus 5 §
Heiskelän lehtojensuojelualue	LHA040016	VnA 503/1992	Perustamisasetus 5 §
Kotisten suojelualue	VMA040025	VnA 1115/1993	Perustamisasetus 5 §
Lammin biologisen aseman luonnonsuojelualue*	ESA307139	VnA 1438/1991	Perustamisasetus 4 §
Miemalanharjun luonnonsuojelualue	ESA040036	VnA 449/1992	Perustamisasetus 5 §
Sinivuoren luonnonpuisto	LPU040004	Laki 634/1956	LSL 51 §
Sudenpesänkankaan suojelualue	VMA040026	VnA 1115/1993	Perustamisasetus 5 §
Untulanharjun lehtojensuojelualue	LHA040014	VnA 503/1992	Perustamisasetus 5 §
Vesijaon luonnonpuisto	LPU040005	Laki 634/1956	LSL 51 §

*Näytteenotosta tulee sopia Lammin biologisen aseman kanssa (VnA 1438/1991, 4 §), Metsähallituksen osalta lupa myönnetään suostumuksena.

Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa olevat luonnonsuojeluohjelmien alueet ja muut suojeluun varatut alueet, joilta sieninäytteitä kerätään.

Suojeluun varattu alue	Aluetunnus	Suojeluohjelma
Evon järvi	MLO352433	Rantojensuojeluohjelma
Hautjärvi	MKS352110	
Kuohijoen kalkkilehto	MLO351843	Lehtojensuojeluohjelma
Lamminjärvi + Halilanlehto	MLO352299	Soiden- ja lehtojensuojeluohjelma
Rapolanharju		
Retulansaaren rantalehdot	MLO352612	Lehtojensuojeluohjelma
Sajaniemen lehto	MLO351731	Lehtojensuojeluohjelma

Metsähallituksen hallinnassa olevat yksityiset luonnonsuojelualueet, joiden viranomaisluvista vastaa alueellinen ELY-keskus.

Yksityinen luonnonsuojelualue	Aluetunnus
Halilan kallio	YSA040430
Hautjärven lehmus- ja saarnilehto	LTA300049
Rapolan Linnavuori	YSA040412
Saunalahden tervaleppäkorpi	YSA042896

Natura-alueet, joilta sieninäytteitä kerätään:

Natura-alue	Aluetunnus
Aulangon alue (SAC)	FI0310006
Evon alue (SAC)	FI0325001
Kuohijoen kalkkilehto (SAC)	FI0328001
Lamminjärvi – Halila (SAC)	FI0325008
Letku – Pappila – Mattila (SAC)	FI0325006
Ormajärvi – Untulanharju (SAC)	FI0325002
Päijänteiden alue (SAC)	FI0335003
Raimansuo – Miemalanharju (SAC)	FI0310005
Sajaniemi (SPA)	FI0325009
Sinivuori (SAC)	FI0329001
Vanajaveden alue (SAC)	FI0303006
Vesijako (SAC)	FI0335004

Liite 3. Valitusosoitus

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi